



Læringsnettverk

Riktig legemiddelbruk i sykehjem

Kompendium til forbedringsteamene
April 2013

Innholdsfortegnelse

	Side
Velkommen til læringsnettverk	3
Hva det innebærer å delta i et læringsnettverk	
Selvevaluering	4
Brukes av arbeidsgruppene til å evaluere prosjektets utvikling	
Skjematisk fremstilling av prosjektperioden	5
Fremdriftsplan innen 12. april (skjema 1)	6
Brukes av arbeidsgruppene til å beskrive hvem, hvor og når gjøre hva i forbedringsarbeidet	
Statusrapport (skjema 2)	7
Brukes til å beskrive prosjektarbeidet underveis. Fungerer som delrapport.	
Fremdriftsplan innen 20. juni (skjema 3)	8
Brukes av arbeidsgruppene til å beskrive hvem, hvor og når gjøre hva i forbedringsarbeidet	
Poster	9
Veiledning til utforming av poster/veileder - mal	
Sluttrapport (skjema 3)	11
Mal for sluttrapportens omfang og innhold	

Velkommen til læringsnettverk!

Læringsnettverk – hva er det?

Sekretariatet for pasientsikkerhetskampanjen arrangerte i 2012 læringsnettverk i “riktig legemiddelbruk”, der Utviklingssentre for sykehjem var invitert. Læringsnettverk er et verktøy for å hjelpe kliniske team med å sette i gang forbedringstiltak i praksis. Konseptet er opprinnelig utviklet av det amerikanske Institute for Healthcare Improvement (IHI) i Boston, og har de siste tretten årene blitt brukt av Legeforeningen til iverksetting av forbedringsprosjekter – under navnet “Gjennombruddsprosjekter”.

Et læringsnettverk består av et fast opplegg på tre samlinger spredt over ni måneder. Mellom samlingene skal deltakende team arbeide med forbedringstiltak i egen virksomhet, og på læringsnettverkene utveksler de erfaringer og lærer av hverandre.

Hva er spesielt med læringsnettverk?

Erfaring viser at læringsnettverkene skaper entusiasme og eierforhold til forbedringsarbeidet gjennom påvirkningsmuligheter, fellesskap, konkurranseånd, resultatmåling, veiledning og støtte.

Utover kampanjens fastlagte tiltak og målinger, er det opp til teamene å finne ut av hvordan endringene best kan integreres i daglig praksis hos dem. Alle teamene jobber med de samme utfordringene, og inspirerer og hjelper hverandre underveis. Ved å bidra med overordnet ramme med fastlagte arbeidsformer, tidsfrister, rapporteringer og deltakelse, driver læringsnettverket frem teamenes fremdrift og resultater.

Fordi et læringsnettverk baserer seg på lokal progresjon av forbedringsarbeidet, kreves det at samme team deltar på alle tre samlingene.

Spredning

Utviklingssenter for sykehjem vil nå videreformidle innholdet i pasientsikkerhetskampanjens læringsnettverk, og arrangerer eget læringsnettverk for kommuner i Møre og Romsdal.

What's in it for me?

Gjennom læringsnettverket får deltakerne hjelp til å iverksette konkrete forbedringer som vil bidra til å redusere pasientskader på arbeidsplassen. I tillegg vil de lære en ny arbeidsmodell for å få til endring i praksis, som vil kunne brukes på andre forbedringsprosjekter i virksomheten.

Selvevaluering

For å måle og følge opp hvordan nettverket skrider frem både som gruppe og for de enkelte team brukes en visuell-analog skala der trinnene 1 – 5 innebærer:

Selvevalueringstall 1: Teamet har ikke kommet i gang

Planer og ideer, men ingen aktivitet.

Selvevalueringstall 2: Aktivitet uten forbedring

Møter, kartlegging, utarbeidelse av skjemaer, gjennomgang av historiske data, diverse målinger etc., men ingen endret atferd eller praksis.

Selvevalueringstall 3: Enkelte forbedringer har kommet frem

Endret atferd eller praksis i forhold til tidligere.

Selvevalueringstall 4: Påtagelige forbedringer er målt.

Endringene har ført til målbare forbedringer sammenliknet med tidligere praksis.

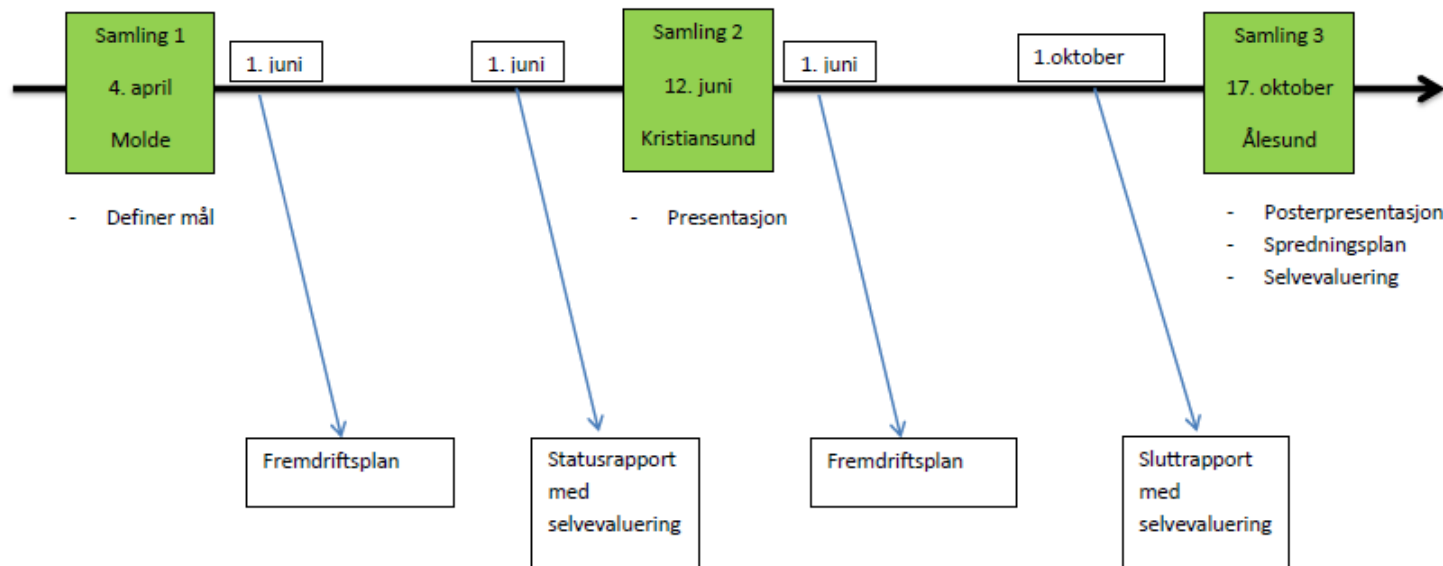
Selvevalueringstall 5: Påtagelige forbedringer er målt, og forbedringene har fått gjennomslag i systemet

Endringene er standardisert i systemet, og forventes å bestå også etter at prosjektet er avsluttet.

Målsettingen er at så mange team som mulig skal forflytte seg til trinn 5 i løpet av prosjektperioden.

Bruk kun hele tall (1, 2, 3, 4 eller 5) ved selvevaluering!

2013



RIKTIG LEGEMIDDELBRUK I SYKEHJEM

Fremdriftsplan for perioden fra samling 1 til samling 2 (skjema 1)

Deltakende enhet: Gruppeleder:

Selvevalueringstall etter samling 1:

Tiltak nr.:	Hva skal gjøres?	Ansvarlig	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										

En kopi sendes Linda.Nygard@kristiansund.kommune.no innen 12. april

Statusrapport (skjema 2)

Deltakende enhet:	
Tallfestet mål:	
Gruppeleder:	
Måleansvarlig:	
Gruppemedlemmer:	
Veileder:	

Kopier malen og skriv rett inn i den, mens du sletter ledetekstene (alt som har vanlig skrift) etter hvert og behold overskriftene. Statusrapporten skal være på max. 3 sider inkludert grafer. Rapporten skal være et sammendrag av gruppens arbeid og gi anledning til refleksjon over det som er gjort til nå.

Beskrivelse av sykehjemmet (type avdeling, antall sengeplasser, antall stillinger for leger, pleiepersonale, sekretær osv. - maks. 5 linjer):

1. Plan: (Redegjør for mål og planer)

- Hva er hensikten med den endringen som skal prøves ut? Beskriv kort hvorfor dette målet ble valgt, og hvordan dere i planleggingsfasen tenker å nå målet.
- Hvordan vil dere vite at en endring av nåværende arbeidsmåte er en forbedring? Hvilke målinger kan vise dette? Sørg for at målet og målingene passer sammen
- Ansvarsfordeling: Hvem gjør hva, hvor, hvordan og når?

2. Do: (Beskriv hva som har skjedd så langt)

- Hvilke tiltak ble iverksatt
- Har dere prøvet ut forbedringene i liten skala før dere innførte dem over alt? Fortell kort hvordan det gikk.
- Hendte det noe uforutsett da dere prøvde ut/innførte forbedringene?

3. Study: (Redegjør for og tolk registrerte data. Bruk grafiske fremstillinger fra Extranet)

- Hva viser målingene? På hvilken måte skilte seg fra det dere antok?
- Har dere gjennomført endringer som har vist seg å være signifikante forbedringer med mindre variasjon i prosessen?
- Hva har dere lært av de erfaringene og målingene dere har gjort så langt?

4. Act: (Hvilke konsekvenser får resultatene av arbeidet så langt?)

- Hva vil dere korrigere i veien videre? Skal tiltakene beholdes og videreføres eller forkastes? Er det spesielle hindringer dere må ta hensyn til?
- Finnes det ressurser – personer eller annet – som kan fremme selve endringsarbeidet?
- Hvilke andre tiltak skal prøves?

5. Hva har gruppen lært så langt

- Muligheter og barrierer i avdelingens forbedringsprosesser?
- Hva har prosjektgruppen lært i forhold til forbedringsarbeid?
- Hva har prosjektgruppen lært i forhold til fagkunnskap?
- Prioriterte innsatsområder frem til neste rapport?

6. Selvevalueringstall: Statusrapporten sendes Linda Nygård innen 1. juni 2013:

Linda.Nygard@kristiansund.kommune.no

Fremdriftsplan for perioden fra samling 2 til samling 3 (skjema 3)

Deltakende enhet: Gruppeleder:

Selvevalueringstall etter samling 2:

Tiltak nr.:	Hva skal gjøres?	Ansvarlig	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										

En kopi sendes Linda.Nygaard@kristiansund.kommune.no innen 20.juni

Utforming av poster

En poster, eller veggavis, skal inneholde data og erfaringer fra hva dere har gjort. En av hensiktene med posteren er å dele problemer, ideer, og løsninger med andre arbeidsgrupper – inspirasjon og erfaringsutveksling. I tillegg vil selve fremstillingen gi dere mulighet for refleksjon over hva som har hendt underveis, og hva dere har oppnådd.

Posterne vil vist på samling 3, og det arrangeres en posterkonkurranse.

Hensikten med å standardisere posteren er å gjøre også andres poster lett gjenkjennelige og leselige for deg.

Endringsarbeide krever blant annet at ditt budskap fremføres på en overbevisende, lett forståelig og kraftfull måte. Her er en fin måte å trene seg på!

Veiledning

- Det skal fremgå hvilke mål som har vært satt.
- Posteren skal være lettlest og lett å forstå, dvs. korte tekster og oversiktlige diagrammer. Dette er et meget viktig punkt, og bør gis stor betydning!
- Beskriv kortfattet de utprøvinger og tiltak dere har gjort.
- Redegjør for resultatene – bruk grafikk!
- Konklusjon på gruppens arbeid – så langt.
- Gi en refleksjon over hva dere har oppdaget eller lært av arbeidet deres.
- Presenter planene for det videre forbedringsarbeidet.

For å utforme posteren kan dere f. eks. bruke en kartongplate med skrift, grafikk etc. eller dere kan lage flere Powerpoint-ark som dere monterer sammen.

På neste side følger en mal for fremstilling av poster.

Har dere spørsmål, ta kontakt med gruppens veileder.

Mal for poster

Tittel

Arbeidsgruppe:

- **Introduksjon**

Kort introduksjon om bakgrunnen for prosjektet samt enkle data som belyser problemstillingen.

- **Målet med deltakelsen i Læringsnettverket**

Beskriv kort hensikten med prosjektet samt det overordnede mål dere har satt.

- **Utprøvinger og foreløpige resultater.**

Redegjør med noen få ord de tiltak og utprøvinger dere har gjennomført. De som har hatt spesiell betydning forklares mer inngående. Beskriv bare det som har med selve utprøvingen å gjøre. Beskriv således ikke forskjellige møter, presentasjoner eller forarbeide. Resultatene fremstilles grafisk, med tid langs x-aksen.

- **Kommentarer til grafen**

Marker i grafen tidspunkter for de forskjellige utprøvingene samt eventuelle hendelser som dere vil kommentere.

- **Planlagt fortsettelse når vi kommer hjem.**

Beskriv i noen få setninger videre planlagte utprøvinger.

- **Sammendrag og refleksjon.**

Hva har dere lært - så langt?

Sluttrapport (skjema 3)

Deltakende enhet::	
Tallfestet mål:	
Gruppeleder:	
Måleansvarlig:	
Gruppemedlemmer:	
Veileder:	

Sluttrapporten skal være på maks 3 sider inkludert grafer. Rapporten skal være en sammenfatning av gruppens arbeid og gi anledning til refleksjon over det som er gjort i løpet av hele prosjektperioden. Kopier malen og skriv rett inn i den mens du sletter ledetekstene (alt som har vanlig skrift) etter hvert og beholder overskriftene.

Beskrivelse av avdelingen (type avdeling, antall sengeplasser, antall stillinger for leger pleiepersonale, sekretær osv. - maks. 5 linjer)

Hensikten med prosjektet og mål (Plan)

Hvorfor: *Forklar kort hvorfor dere ville endre det dere har endret. Gi eventuelt en kort beskrivelse av den situasjonen dere ønsket å oppnå ved endringene.*

Hva: *Resultatmål, tiltaksmål og balanserende mål beskrives her.*

Tiltak (Do)

Hvordan: *Beskriv kort (eventuelt punktvis) alle tiltak og endringer som dere har prøvet ut og innført, med en kort kommentar om hva dere lærte.*

Målinger (Study)

Beskriv kort målemetoden(e) dere har benyttet, på en slik måte at andre kan forstå hvordan dere har målt, og tolker diagrammene. Husk at mål og målinger må passe sammen. Gi en grafisk fremstilling av målingene over tid ved å skille på baseline og tiden etter endring er innført. Extranet anbefales og evt annet i tillegg. Nevn også målgruppe, og eksklusjons/ inklusjonskriterier der det er aktuelt.

Resultat (Act)

Beskriv resultatene av prosjektet, både det dere har målt og andre resultater dere har observert. Fortell om diagrammet viser hvorvidt dere har oppnådd signifikante forbedringer, og om prosessen varierer mindre etter intervensjon enn før prosjektet startet.

Læring

Beskriv rammer og vilkår for teamets arbeid i prosjektperioden (f.eks. hyppigheten og tid til teammøter, fristilling av personale). Har det blitt vesentlige endringer i organisasjonen i prosjektperioden (f.eks. personale, bruk av tid og andre ressurser)?

Beskriv kort det viktigste dere har lært av fagkunnskap og forbedringskunnskap.

Hva har vært mest givende og mest vanskelig ved å arbeide med forbedringskunnskap?

Hva er deres samlede erfaringer med Læringsnettverksmetoden?

Veien videre

Beskriv hvilke planer det er lagt for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Er det inngått avtaler med ledelsen om dette? Hvis ikke, beskriv ønskene teamet har for det fremtidige arbeid.

Selvevalueringstall:

Sluttrapporten sendes Linda Nygård innen 1. oktober 2013:

Linda.Nygaard@kristiansund.kommune.no